

Bilag til Indenrigs- og Sundhedsministeriets svar på EU-Kommissionens offentlige høring om evaluering af lovgivningen om bekæmpelse af tobaksrygning (evaluation of the legislative framework for tobacco control)

Dette bilag er en uddybelse af Indenrigs- og Sundhedsministeriets svar på den offentlige høring om den eksisterende lovgivning om bekæmpelse af tobaksrygning. Til Indenrigs- og Sundhedsministeriets svar er der indhentet bidrag fra relevante myndigheder i Danmark.

Næsten hvert fjerde dødsfald i Danmark kan tilskrives rygning, og det gør rygning til den største enkeltstående, forebyggelige risikofaktor for folkesundheden i Danmark¹. Rygning øger risikoen for en lang række alvorlige sygdomme, herunder særligt lungekræft, kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL) og hjertekarsygdomme. I Danmark er der årligt knap 16.000 ekstra dødsfald blandt personer, der ryger eller tidligere har røget, end blandt personer, der aldrig har røget, og det er estimeret, at op imod halvdelen af de personer, der ryger tobak regelmæssigt, vil dø af en rygerelateret sygdom^{2 3}.

Markedet for tobaks- og nikotinprodukter er blevet mere fragmenteret, og det er således ikke kun cigaretter og anden tobak, der er kilde til nikotinforgiftning i Danmark. Særligt ses en stigning blandt børn og unges forbrug af produkter som e-cigaretter (særligt engangsvapes) og røgfrie nikotinprodukter. 35 pct. af de danske 15 til 29-årige bruger mindst ét tobaks- og nikotinprodukt⁴.

Forskning viser, at nikotin er et ekstremt afhængighedsskabende rusmiddel, som påvirker hjernen og nervesystemet kraftigt – uanset hvordan det indtages. Særligt bekymrende er nikotins påvirkning på den unge hjernens udvikling, hvor nikotin kan øge sandsynligheden for afhængighed af cigaretter eller andre rusmidler, ligesom nikotin kan have skadelig effekt på kognitive funktioner og kan fremkalde symptomer på angst og depression⁵.

Et revideret Tobaksvaredirektiv bør sigte mod et højt beskyttelsesniveau, specielt i forhold til børn og unge, og fremtidssikre at eventuelle nye og endnu ukendte kategorier af tobaks- og nikotinprodukter omfattes.

Til besvarelse af spørgsmål vedrørende gennemførelses-/håndhævelsesomkostninger skal det bemærkes, at udgifterne til de 4 anførte opgaver/forespørgsler kan ikke specificeres for de enkelte aktiviteter. Beløbet afspejler derfor de samlede

¹ Danskernes rygevaner 2022 (2023)

² Sygdomsbyrden i Danmark – risikofaktorer 2022 (2023)

³ Danskernes rygevaner 2022 (2023)

⁴ SRØG - En undersøgelse af tobak, adfærd og regler Udvalgte tendenser 2022, rapport 4. Statens Institut for Folkesundhed (2023)

⁵ Konsekvenser af nikotinbrug – for børn og unges sundhed. Vidensråd for forebyggelse (2022)

omkostninger til den markedsovervågning, som Sikkerhedsstyrelsen udfører på tobaksvarer. Markedsovervågningen for de anførte opgaver er kombineret med andre opgaver i opdelingen af omkostningerne, og det er derfor ikke muligt kun at specificere for de 4 opgaver. De samlede omkostninger dækker både håndtering af underretningerne i EU-CEG-systemet, test af produkter og kontrol hos detailforhandlerne (fysisk og online), sagsbehandling over for importører, producenter og forhandlere og håndtering af nationale regler for tobakssurrogater (primært nikotinposer).

Til besvarelse af spørgsmål vedrørende opkrævning af gebyrer skal det bemærkes, at gebyret for tobaksvarer ikke håndteres per produkt. Gebyret er baseret på markedsandele på det danske marked. Gebyret opkræves to gange årligt. I 2022 blev der indført et gebyr for tobakssurrogater. Dette gebyr er også inkluderet i det samlede beløb, da gebyret ikke kan adskilles fra resten. Beløbene er angivet i DKK.

Til besvarelse af spørgsmål vedrørende problematiske salgskanaler med hensyn til håndhævelse af alderskontrolreglerne kan det bemærkes, at undersøgelser viser, at danske unge generelt har let adgang til at købe tobaks- og nikotinprodukter, selvom de ikke er gamle nok. Denne problematik har Danmark et stort fokus på at håndtere.